

ՅԻՍՈՒՆ ՏՆՐԻ ԴՌԱՆՉ

ԼՈՒՐԵՐ ԱՆՅԻԼԵԱՍԵՆ

Հետեւեալը մեղքերում մըն է նամակէ մը՝ զոր 1931ի Յունուարին Տ. Բարպէն Արք. Կիլիկեան (յեսայայուն Աթոռակից Կարադիկոս Մ. Տ. Կիլիկիոյ) Պէյրութէն յղած է Ս. Արք. Պատր. Տեառական Տ. Մեսրոպ Եպս. Նեանեանի: Բարպէն Որբազան մեկնած էր Անթիպատ, ներկայ ըլլալու համար Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան նորահաստատ Գեղեվանքի բայան հանդիսութեան:

«Դիտէ՛ք որ 1930 Յունիսէն սկսեալ, Նիյր Իսրի Անթիպատի մէջ ունեցած շէնքերը տրուած են Կիլիկիոյ Սահակ Սրբ. Կաթողիկոսին, որպէսզի հոն հաստատէ իր Աթոռը և բնայ զպրոցը:

Դպրոցը բացուեցաւ 1930 Հոկտ. 13ին, ԴՊՐԵՎԱՆԻ ԿԱԿՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ անունով: Այս տարի 38 է աշակերտներուն թիւը, որոնց եօթը հասակաւոր են և բաւական յառաջացած ուսումնէրու մէջ. ասոնք կը կողմեն Մասնաւոր Գաւառում մը՝ եռամեայ շրջանով, իսկ միւս 31 աշակերտները կը կողմեն Դպրեվանքին բուն դասարանը՝ հնգամեայ շրջանով:

Կիլիկիոյ հարկադրանքին տակ, ինը ամիս միայն կը տէ՛ղ դպրոցական տարին: Առաջին եռամսեան ընդորոշեալ, տրուած պայմաններու մէջ, յաջողութեամբ: Ուսանողներ խանդավառ են. ուսում, սընունդ, խնամք, ումէն ինչ լաւ փետրամաս մէջ տեղի պիտի ունենայ գրաւոր առաջին քննութիւնը, ուսանողներուն յառաջգիմութեան աստիճանները ճշգրտու համար:

Դպրեվանքը երկու ճիւղ ունի, Առումաւարանական և Մանկավարժական:

Առաջին երկու տարիներու մէջ ուսմանց ծրագիրը նոյն է երկու ճիւղերու հետեւողներուն համար: Վերջին երեք տարիներու ընթացքին է որ իւրաքանչիւր ճիւղի յատուկ մասնադիտական դասեր պիտի տարին:

Մինչև 1930 Դեկտ. 28, հոգեւոր պաշտամունքը կը կատարուէր ընդարձակ սերտարանին մէջ, ամէն Կիրակի ուստու:

«ՍԻՈՆ» Ի ԼՈՒՍԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Նմադրութիւնս հարցում մըն է ուսնի Գր. Աղապէսէն: —

«Դիտե՛ք թէ, մեր Եկեղեցւոյ մէջ, վարդապետական գաւազանի ստացումով է որ հոգեւորականներ իշխանութիւն կը ստանան քարոզ խօսելու: Բայց երբեմն արեղաներ կը քարոզեն: Ինչպէ՞ս կը մեկնէ՞ք այս երեւոյթը»:

Պատասխան. — Ծիծղ է թէ վարդապետական գաւազանի ստացումով է որ հոգեւորականը իրաւունք կը ստանայ քարոզ խօսելու, սակայն կարգ մը թեմերու մէջ, հիկեղեցականին խօսելու վարժութիւն տալու համար, ոչ միայն արեղաներու, այլ նոյնիսկ Սարկաւազներու առիթ կը արուի խօսելու հիկեղեցւոյ բնմէն, անշուշտ առանց գաւազանի: Հոս Երուսաղէմի մէջ, արեղաներուն քարոզելու պատենութիւն կը արուի Մայր Տաճարէն տարբեր հիկեղեցիի մը մէջ, մասնաւորաբար Ս. Հրեշտակապետ, ուր կը քարոզեն Մեծ Պահոց իրիկուան Հսկումներուն:

Պաշտամունքը ոչ միայն իբրեւ քրիստոնէական պարտականութիւն, այլ նաեւ իբրեւ մասը կրօնական դաստիարակութեան, կարեւոր տեղ մը կը գրաւէ Դպրեվանքիս ծրագրին մէջ: Ասոր համար ուսանողներ ռաւտու իրիկուն հոգեւոր երգեր երգելէ ետքը կը նստին իրենց գրասեղաններուն առջև և կը մեկնին անկէց՝ նշարան երթալու համար:

Այժմ Ս. ԹԱՐԴԱՆԱՅԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅՆ օծումով, Դպրեվանքիս կրօնական դաստիարակութեան այս կողմն ալ սկսուա կանոնաւորուիլ: Այնպէս որ ամէն առտու և երեկոյ պաշտամունք կը կատարուի, Վերատեսուէ Դահլէ և Մատակարար Փառէն Մ. Վարդապետներու առաջնորդութեամբ և հակիրճ ժամակարգով մը:

Կիլիկիոյ Վերափառ և ալեգարդ Հայրապետը ուրախ է որ վերջապէս կաթողիկոսական Աթոռը կայք մը ունեցաւ, իր կաղմակերպեալ դպրոցովը:

(Սիոն, 1931, Ե. Յարի, Յունուար, (Թիւ 1, էջ 27-28)):